

Nieuwjaarstoespraak 14 januari 2024

Beste allemaal,

Allereerst wil ik Ad van Dijk tezamen met zijn gehele team heel hartelijk danken voor alle lekkere hapjes en drankjes die hier nu klaar staan voor deze nieuwjaarsreceptie. Dank jullie wel!

De tijd gaat snel, weer een heel jaar voorbij. Dit zijn momenten om nog even een laatste keer terug te kijken naar 2023 en ook om een klein beetje vooruit te kijken. Het is jammer dat we dit niet al vorige week konden doen, maar vorige week heeft mijn collega vicevoorzitter Margriet afscheid genomen als vicevoorzitter van HH. Martha & Maria. Vorig jaar zaten we in de parochiezaal van de St. Joseph, dit jaar zitten we hier bij de H. Martinuskerk.

Terugkijkend lees ik in de eerste Mirakel van 2023 een mooie passage van Suhail. 'Wat ons allemaal bindt, is dat we zoeken naar een plek waar we erbij mogen horen en meer dan welkom zijn. Een veilige have voor onszelf, maar ook voor anderen.' En ze zet dan een vraagteken achter: "Zouden wij dat kunnen zijn?" Een beetje jammer vind ik dat wel, dat vraagteken, want ik denk dat we allemaal hopen dat anderen zich meer dan welkom en veilig bij ons voelen.

Het is oorlog in Oekraïne: Amersfoort vangt vluchtelingen op. Binnen onze parochie is hier volop aandacht voor: mensen uit Oekraïne te gast in de tuin van de St. Franciscus Xaveriuskerk, een verhaal vanuit persoonlijke betrokkenheid tijdens het zondags ontbijt in de St. Joseph en ook onze burgemeester Bolsius doet een oproep aan ons, en iedereen in Amersfoort, om in beweging te komen als iemand iets zou kunnen of willen doen voor de vluchtelingen. Inderdaad, we zijn nu een jaar verder, en naast Oekraïne speelt nu ook de situatie in Israël en Gazastrook.

Wat veel impact heeft gehad op onze parochie is het afscheid van pastor Mauricio Meneses eind januari. Met veel toespraken en ook een prachtig afscheidsfeest hier, in De Pastorie, hebben we hem uitgezwaaid naar zijn eigen parochie in Wageningen en omstreken waar hij vanaf dan pastoor Mauricio heet.

Wat ook mooi is om te lezen, is dat 50 parochianen uit Bunschoten half januari hebben meegedaan aan een gezellige ontmoetingsmiddag van het voormalige

Open Contact. Ongeveer 9 jaar geleden inmiddels zijn de vieringen daar gestopt. Er was dan ook genoeg stof om bij te praten met elkaar; het was een fijne bijeenkomst.

De St Joseph is in 2023 gestart met het Zondags Avontuur. Dit brengt gezinnen eens per maand op zondagochtend bij elkaar: de kinderen krijgen een opdracht bv in de kerk of in de tuin en de ouders gaan ondertussen met elkaar in gesprek over een thema uit de Bijbel.

En dan lees ik ook nog een prachtig interview door Gerard Hilhorst over de gemaakte pelgrimstocht van pastoor Skiba naar Santiago de Compostella. Dat is nu dan al bijna 1,5 jaar geleden, bedenk ik me.

Wies Sarot schrijft in haar column in de vastentijd over het in acht nemen van iets meer soberheid in ons leven. Waarom steeds al die volle big shoppers? Wat brengt ons al die extra kleding? Ik denk zelf dat dit niet alleen voor de vastentijd zou moeten gelden; we zouden het het hele jaar door wel wat meer mogen consu-minderen.

Pasen 2023 is een ander feest dan voorheen. Dit omdat de wereld om ons heen veranderd is. De oorlog in Oekraïne blijft maar voortduren. Ook zien we dat na corona, bevolkingsgroepen meer en meer tegenover elkaar lijken te staan en de politiek lijkt geen eensgezind antwoord op onze maatschappelijke vraagstukken te hebben. Hoe vinden we deze keer betekenis in wat toch het belangrijkste feest van het Christendom is? Ik lees: 'Stel je voor dat je in de woestijn bent. Je bent omgeven door een grote stilte, geen enkel geluid behalve de wind en je eigen ademhaling.' Dit zei paus Franciscus in 2021. Dat kan dus ook: de woestijn als plek waar je afstand neemt van het lawaai dat je omgeeft. Om ruimte te maken voor een ander Woord, het Woord van God. Keer je eens om naar de mensen in je directe buurt, om te ontdekken wat voor jou nu echt telt, om weer de gezichten te zien van onze naasten. Van hen die zich verloren voelen, eenzame, arme of oudere mensen.

Nieuw leven is ook: een nieuwe penningmeester! Juliëtte van den Heuvel is per 1 juli gestart in het parochiebestuur. We zoeken echter nog steeds zeer dringend naar een secretaris; dat moet echt, anders houden Juliëtte, Richard en ik dit niet lang meer vol.

Wat ook mooi is, is dat er voor het eerst in jaren weer een geslaagde Alpha-cursus is gegeven in onze parochie. Er waren 13 deelnemers in de leeftijd van

20-83 jaar. De avonden zijn als zeer boeiend ervaren. De Alpha-cursus is overigens niet alleen voor nieuwkomers, je kunt je er zelf ook opfrissen!

Uiteraard is er bij de St. Josephkerk de traditionele vrolijke Paastuin gehouden.

Door onze voorgangers is er een boekje gemaakt met 9 eigentijdse teksten en gebeden voor de Pinksternoveen; de dagen tussen Hemelvaart en Pinksteren. Bij dit boekje hoorde ook een kaars die 9 dagen licht zal geven. Ik vond dat wel heel erg mooi gemaakt.

Ik vind het zelf wel aardig om steeds het jaar terug te lezen via de Mirakels. Zo ook het stukje over 'Vrouwen' van Antoon van Gaans. Hij zegt daarover: Het is hoopgevend dat paus Franciscus in dit proces specifiek vrouwen heeft opgeroepen; 'Laat je horen, wacht niet tot je gevraagd wordt om te spreken, maar spreek.' Waar zou onze kerk zijn zonder vrouwen?

Wat zien we nog meer dit voorjaar? Er zijn twee Lourdes bedevaarten geweest, een vanuit het bisdom en een vanuit Pelle Reizen. Er zijn zonnepanelen geplaatst op het dak van de St. Franciscus Xaveriuskerk, we zijn ook verder gegaan met de synodale kerk en we zijn bezig geweest met het opknappen van de ontmoetingsruimte achterin de St. Martinuskerk. Zoals alle jaren was er weer de Vrouwevaart met diaken Frank Sieraal en in ons Eucharistisch Centrum is Sacramentsdag gevierd.

Wat een mooie bijeenkomst was, was de viering van het 15-jarig bestaan van het Straatpastoraat in Amersfoort met tevens het 15-jarig jubileum van Bernadette van Dijk als straatpastor. Veel parochianen heb ik daar ook mogen ontmoeten.

Met Mariahemelvaart, op 15 augustus, heeft de Waterlijn, de Mariavaart georganiseerd. Wat een leuk idee! Die gids wijdt je onderweg in over de Mariageschiedenis van Amersfoort. Duurzaamheid is echt een thema in onze parochie: ik sprak zojuist al over de zonnepanelen, maar ook de Martinus kerk is hiermee bezig, onder andere met de actie Martinus voor streekproducten. De opbrengst is voor het project Huiskamer op Zolder. Hierboven dus, waar we nu staan, met name voor onze jongeren.

In de Mirakel van juli/augustus staat een prachtig interview met Wies Sarot. Zij stelt: Geef bewust en van harte ruimte aan jongeren. Ik ben het hier helemaal mee eens: zonder nieuwe generatie geen toekomst. En de kinderen en jonge gezinnen zijn hartstikke druk. Als ouder kun je je kind iets belangrijks meegeven als je ze meeneemt in de verhalen van God, het waarom van het leven. En

inderdaad: jongeren hebben hun eigen muziek, hun onderwerpen, maar het is echt van groot belang het daarin ook te honoreren.

Vanuit de St. Josephkerk is ook weer een dagje Kevelaer georganiseerd. Het Kevelaerkoor heeft daaraan bijgedragen met de vierstemmige Missa brevis van Gounod.

Ondertussen heeft het parochiebestuur wederom een dringende oproep gedaan: wij zijn op zoek naar nieuwe bestuursleden met als eerste prioriteit een secretaris. Tot op heden heeft onze intensieve zoektocht nog geen secretaris opgeleverd.

In augustus zijn diverse jonge parochianen naar de wereldjongerendagen in Lissabon gegaan. Tijdens de parochiedag op 24 september heb ik uitgebreid naar de presentatie geluisterd en ik heb gezien dat het werkelijk een geweldige reiservaring is geweest; de foto's en getuigenissen waren indrukwekkend. Die parochiedag was trouwens een mooie dag; ik hoop dat komend jaar nog meer mensen weer hun weg weten te vinden naar deze inspirerende dag van samen parochie-zijn! Dank nog aan alle organisatoren. Pastor Frans Zwarts vierde dit jaar zijn 60-jarig priesterjubileum. In november stond er een mooie mijmering van Kitty van Adrichem in de Mirakel. Zij is betrokken bij de RK Begraafplaatsen. Ze zei: "Laten we onze Rooms-Katholieke tradities koesteren: kom bij de vieringen op Allerzielen en kom op bezoek bij onze Begraafplaatsen". Het is een prachtig stukje over de verbondenheid en de troost die je tegenkomt wanneer je op bezoek gaat op een begraafplaats. Verdriet en rouw mogen zichtbaar en voelbaar zijn. Je mag in de stilte nog zoveel andere namen noemen, die anders in de vergetelheid zouden raken.

Voor het eerst na corona was er ook weer een senioren ontmoetingsdag in de St. Josephkerk in Hooglanderveen. Voor het eerst na corona was er ook weer een Korenmiddag georganiseerd door de SFX in de Martinuskerk.

En nog een jubileum: Het koor 4U bestond in 2023 40 jaar.

En nog meer mooi nieuws: Op 3 december mocht Arie van de Wiel in de Sint Ansfriiduskerk de zegen ontvangen over zijn aanstelling als Diaconaal Assistent in de parochie Onze Lieve Vrouw van Amersfoort. Een waardevolle aanvulling voor het team!

En iets wat ik persoonlijk heel fijn vindt: de klok van de St. Martinuskerk is eindelijk gerepareerd!

Al met al: wat is er veel gebeurd en wat hebben we veel gedaan. Complimenten aan ons allen!

Nu ga ik met een klein bruggetje naar de toekomst. Komende periode start weer een Alpha cursus. Dat is fijn!

Maar helaas hebben we zeer recent ook het verdrietige nieuws moeten vernemen dat Wies Sarot ons helaas gaat verlaten. Voor haar ligt een mooie uitdaging in het verschieft in Culemborg. Misschien kennen jullie haar nog wel, maar Wies gaat daar samenwerken met Marianne van Tricht, voormalig lid van ons pastoraal team.

Wat meer naar de toekomst: dat is iets wat ons allen, locatieraden, pastoraatsgroepen, pastoraal team en parochiebestuur behoorlijk bezighoudt. Sinds april zijn we gezamenlijk bezig, eerst met alleen de locatieraden, vanaf september ook met pastoraal team en pastoraatsgroepen met een plan voor de toekomst. Hoe gaan we verder met steeds minder parochianen, een steeds kleiner wordend pastoraal team en teruglopende financiën. Een plan maken hiervoor is best ingewikkeld. Eigenlijk weten we allemaal diep van binnen dat we naar minder locaties zullen moeten gaan. Maar hoe? En wie en waar? En op welke wijze? Dat zijn ingewikkelde vraagstukken waar we nog niet over uit zijn. Een ding staat voor ons vast: we willen dit proces zoveel als mogelijk gezamenlijk lopen. Echter uiteindelijk ontkomen we niet aan onze bestuursverantwoordelijkheid hierin en zal er een keuze gemaakt moeten worden. Een keuze die misschien best pijnlijk zal zijn.

Op dit moment ligt er een conceptplan voor, op basis van alle input van alle deelnemers. Tot circa 15 januari bestaat de mogelijkheid voor de deelnemers om ons terugkoppeling geven. Waar kan het nog anders, nog scherper, nog beter of juist nog genuanceerder. Dit voorjaar moet het plan gereed zijn.

Het is een zeer belangrijk plan: het plan gaat namelijk naar het bisdom. Zoals ik u al verteld heb, wil het bisdom geen geld meer vrijmaken voor investeringen, ook niet in groot onderhoud, voordat dit plan er ligt. Hoe gaat onze parochie verder naar de toekomst, hoe gaan we om met onze middelen, mensen en gebouwen? Dit is een heet hangijzer voor iedereen en het is ook zeer ingewikkeld en kan ook ingrijpende gevolgen hebben voor ons.

Het allerbelangrijkste is dat we nu echt de beweging moeten maken naar 1 parochie. We zullen dit samen moeten doen. Dat betekent niet vasthouden aan het eigen kringetje, maar juist aan het feit dat we elkaar nodig hebben.

Vieringen, misschien eerst bepaalde vieringen, op de zondag bijvoorbeeld nog maar op één kerklocatie. En bijvoorbeeld andere locaties misschien exploiteren, voor zover dat kan en mag binnen de grenzen zoals het bisdom deze stelt. Samen kunnen we dit doen, met alle denkkraft, mankraft en hulpvaardige kraft die aanwezig is.

Wij houden jullie op de hoogte via de website, via Mirakel en natuurlijk met heel veel gesprekken. Het wordt een intensief, maar ook kansrijk jaar voor ons allemaal.

Voor nu wens ik jullie echter een Gezegend Nieuwjaar. Het komt echt goed voor onze parochie. Daar moeten we in geloven; we zullen echter moeten loslaten, weg gaan van de reeds gebaande paden en we zullen ook over onze eigen grenzen heen moeten durven kijken. Maar we gaan dit doen! Samen.

Angélique Liebens

Vicevoorzitter parochie Onze Lieve Vrouw van Amersfoort